

Trance-rede, uitgesproken door het medium de heer Karel v.d.Nagel, in een kleine kring van Orde-leden, ten huize van één hunner op 1e Paasdag, 5 Apr. 1953. Op de band opgenomen en dus woordelijk weergegeven.

---

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord.

Goeden morgen vrienden,

Ja, inderdaad, het is op aarde weer Paasfeest, en Paasfeest is een feest van vele aspecten. Ik denk aan Engeland met z'n bekende Easterparade, ik denk aan de grootse schouwspelen die worden opgevoerd in Spanje, ik denk aan het eierenzoeken in Duitsland en Nederland; folkloristische gebruiken te over. Paasfeest dat is een feest, nu ja, dat is eigenlijk zo langzamerhand geworden tot het vieren van de gekomen lente. De gekomen lente die de tijd is van het herleven, van het spruitende en bottende groen, van de bloemen die voor 'het eerst in het jaar eigenlijk weer met felle kleurplekken gloeien, van de luchten die wat nevelig, wazig en ijl worden en de wind die zo nu en dan reeds met een warme zucht een ogenblik de aarde streelt. Pasen .... Pasen, feest der herrijzenis. De hele wereld herrijst uit de grauweheid van de winter, de mensheid voelt zich opnieuw jong, het bloed gaat weer wat sneller stromen door de aderen, het is lente, het is feest, het is Pasen. Maar achter dat alles schuilt het feest dat wij vandaag ook - met U tezamen - willen gedenken. Het feest waaraan vooraf is gegaan het gebeuren van offer en kruisiging, het feest van een Overwinnaar. Het is of al dat groen, of die zon, of die zingende vogels zijn één grootse hulde voor Hem die de dood overwon. Het is of met elk herboren jaar, met elke nieuwe Paasdag, hernieuwd de wijdse stoet langs de hemelen trekt en in het stralend licht opnieuw het kruis wordt opgericht. Niet meer als teken van vernedering, als dood, maar als teken van glorie, als teken van datgene dat bereikt kan worden door een ieder. Het is natuurlijk door de mensen gebeurd, dat zetten van Jezus' herrijzenis juist in de lenteperiode, maar toch - als we een ogenblik terug willen denken - dan moet het wel een dergelijke dag geweest zijn. Wat soldaten, die moe in de wat meer tropisch lijkende nacht onder de schitterende sterren staan, rondlopen en rusten, die haast sluimeren, terwijl enkele kreukels een eentonig lied zingen, hun aandacht gericht op een steen, waarop het zegel van de tempel. Ja, dat moet wel lente geweest zijn. Ik kan me zo voorstellen, dat daar de wind, die zeker met het komen van de ochtend weer wat begon op te steken, die een ogenblik als het ware zuchtend adem haalde voor de nieuwe dag zou beginnen, bezwangerd is geweest met de geur van aarde die vers geploegd is, van de bloemen die reeds bloeien in de tuinen, gelegen rond de berg. En dan, dan gebeurt het onvoorstelbare. Vóór de zon rijst begint er een licht te stralen en die steen die schijnt te wentelen. Het verblindt ze, ze vallen neer. En dan ... ja, wat dan? Dan is er een vreemd en suizend en zingend geluid, dan is het of de hele nacht een ogenblik zwijgt en adem haalt en één enkele tere melodie wordt gevlochten vanuit de eeuwigheid naar de aarde. Dan is het voorbij, Dan gaan ze heen en ze besluiten om voorzichtig te zijn met de melding die ze maken. Hebben ze gedroomd? Ze kunnen het haast niet anders geloven. Maar bestaan dan dergelijke dingen? Kan er iemand uit een graf herrijzen temidden van licht en van glorie? Dat kan niet! Het is onmogelijk. En vandaar dat één van de evangelisten in zijn verhaal bitter neerschrijft dat ze omgekocht waren door de Hoge priesters en de Farizeeën om te zeggen dat de Leerlingen waren gekomen in de nacht en Jezus gestolen hadden om te zeggen dat Hij herrezen was. Ach ja, het zou misschien mogelijk geweest zijn, maar het was niet zo. Ze zijn verblind geweest door het licht en ze hebben niet kunnen geloven dat wat zij hebben meegemaakt. Zo gaat het ons allen wanneer voor ons een ogenblik komt van herrijzenis. En ook wij, mijne vrienden, herrijzen. Ook voor ons is het Pasen en voor ons is het vreugde en glorie, maar wanneer U hier zit in Uw stoffelijk lichaam, wanneer wij nog dwalen in den geest die, het licht kennende, de volheid daarvan niet durft te benaderen, dan kunnen wij ons niet voorstellen hoe onzegbaar teer, hoe onzegbaar groots het licht is dat een bevrijde geest geleidt door alle sferen, tot de kern aller dingen. Ook wij zijn vaak verblind en wanneer er in het leven iets gebeurt dat met deze volle geestelijke waarde en kracht op ons indruist - dat ons schijnt te betoveren voor een ogenblik - dan hebben wij dezelfde uitvlucht: laten we voorzichtig zijn, we zullen wel geslapen hebben, we hebben wel gedroomd. Zo ging Pasen voorbij aan de wachters en zo gaat Pasen voorbij aan vele mensen, want het is moeilijk om het onbegrijpelijke, het onverstaanbare, het ongelofelijke als een zekerheid met U mee te dragen. Dat de mens lichaam en geest heeft, nu ja, dat gelooft U wel, maar dat die geest stralend van kracht omhoog kan rijzen, dat geen graf dat lichaam kan sluiten als de geest anders wil, dat is voor U een onmogelijkheid. Doden herrijzen niet, nietwaar? En de geest, nu ja, die leeft daar ergens in een hemel misschien, maar dat ze werken kan, dat ze gaan kan tot de vreemden, dat ze met de Emmaüs-gangers samen - ja, laten we dat ook aanhalen - een ogenblik langs de weg kan wandelen en debatteren, dat ze verschijnt en, wanneer de anderen ongelovig zijn,

zegt: "geef mij een bete, geef mij een drink, want ziet, Ik ben vlees en bloed gelijk U", dan staat die wereld daar nog ongeloviger dan Thomas. Thomas wilde tenminste onderzoeken, Thomas zeide tot zijn Heer: Ik kan het pas geloven wanneer ik mijn vingers mag leggen in de wonden, de wonden in Uw zij en in Uw handen. Hij was de onderzoeker, misschien de parapsycholoog onder de Apostelen, maar hij had tenminste de durf om de feiten onder de ogen te zien. En nu moge er gezegd worden dat zij zalig zijn die niet gezien hebben en toch geloven, maar hij durfde het dan tenminste aan. Als Jezus hier in Uw midden, in ons midden kan staan, op dit ogenblik, dan zoudt ge denken aan een geestverschijning, ge zoudt denken aan een gedachtenprojectie, ge zoudt denken aan alles, tot zelfs aan een droom of een hypnotische bekoring, uitgegaan van een gesproken woord, maar ge zoudt Hem niet willen zien als een werkelijkheid, ge zoudt het weigeren te aanvaarden omdat het tē onbegrijpelijk is. En juist dat onbegrijpelijke is het gebeuren van Pasen, het gebeuren van een opstanding, een opstanding niet zo maar uit de dood, o neen, het terugkeren tot stof en lichaam en wereld, na gegaan te zijn tot in de diepste diepten der aarde, in de verborgen rijken van de vurige geest en opgestegen te zijn tot in de hoge verklaarde stilten van een alwetend begrijpen. Dat op zichzelf is het wonder. En nu kunnen we het U beschrijven hoe ze zijn gegaan daar in die tuin dien morgen en hoe - terwijl de nevelen nog met laatste flarden een ogenblik een vaag patroon in de tuin weefden - de vrouwen die daar op een afstand de dodenwacht gehouden hebben, het graf geopend zien, hoe ze iemand zien gaan en ze denken dat het een tuinman is, want ze zijn mensen; ze zoeken het wonder niet, ze gelóven wel, maar als het wonder zich aan hen voordoet dan begrijpen ze niet. Ze begrijpen zoveel niet. En wij? Wij zijn zoals zij. Wij begrijpen ook niet veel, o neen vrienden. We denken misschien dat we machtig en wijs zijn, dat we veel weten, maar als de werkelijkheid - datgene wat wij het wonder noemen - tot ons komt, dan staan we daar, staarogend en verlegen als kinderen en we moeten ons geweld aan doen om te geloven. Ziet naar buiten, ziet hoe de zon op het ogenblik wat patronen trekt en een enkele wolk voorbijscherende, wat schaduwen werpt op de aarde. Luister hoe de vogels met kwinkeleren, met tjilpen, met kwetteren vertellen dat nu toch heus de lente is gekomen. Kijk naar de mensen zoals ze daar gaan, op hun Paasbest uitgedost met nog een zekere vreugdige waardigheid - ter kerke, of hoe ze uittrekken in grootse scharen uit de steden, in de hoop dat ze op dit ogenblik in deze zonnige vrije tijd, een ogenblikje buiten de wereld kunnen staan van dat alles. Het is alles te begrijpen. Kijk naar de vogels die door de lucht scheren, kijk naar ..... (Hier treedt een storing op in de microfoon die het verder onmogelijk maakt het gesprokenen te beluisteren door het toestel) In de pauze die volgt nadat deze spreker het woord heeft gevoerd, is de microfoon hersteld, zodat wij na de pauze weer in staat zijn het apparaat te laten opnemen.

Hier volgt de ons bekende geestige intelligentie.

Goeden morgen vrienden,

Eh, goeden middag. Het scheelt maar een paar minuten. Als het Pasen is, dan wordt er ontzettend veel gesproken; dan moet U mij maar een ogenblik beschouwen als het Paaskuiken in het gezelschap. Want als wij met Pasen op ons Paasbest Pasen vieren met een Paaszonnetje of een Paasregentje op een heerlijke Paasdag en Paasbrood eten, om daarna over te gaan tot het consumeren van een onnoemelijk aantal Paaseieren in chocolade- of natuurvorm, dan krijg je zo'n echt Paasgevoel over je. Op het laatst weet je niet meer waar je aan toe bent en heel velen eindigen met een gevoel of dat ze de Paashaas in hoogst eigen persoon zijn. Kijk, dat is natuurlijk allemaal een gedachte van Pasen en ik kan het er best mee eens zijn, maar de meeste mensen die gaan er dan zo langzamerhand over denken dat Pasen een soort feestdag is met lintjes en strikjes en kuintjes en dat het daarmee afgelopen is. Als het nu daarmee eens afgelopen was, dan zouden we voor Pasen net zo goed Vaderdag, Moederdag, Zusterdag, Broederdag kunnen spelen. Wanneer wij Pasen willen vieren dan moeten wij een heel klein tikkeltje eventjes ook de kant uit van het mystieke geheimnis van Pasen. En dan ben ik de persoon niet om U dat duidelijk te maken; dan is daar een ander voor en die zal dat dan wel even doen. Maar ik zou alleen dit willen zeggen: Pasen dat is één van de meest mystieke jaargetijden. De lente dat is een tijd van verrassing, zoals ook Jansen zei, nietwaar, die dacht dat hij radijsjes gezaaid had en verrast werd met een heerlijke bos van hemgras. Het is een tijd dat je eigenlijk niet weet waar je aan toe bent. Je gaat weg met regen en je komt thuis met een heerlijk zonnetje, zwetende in je winterjas, oftewel je gaat in heerlijk zomers weer in zomers toilet flaneren om thuis te komen als de spreekwoordelijke verzopen kat. Het is nog altijd beter thuis te komen met een uiterlijk als een verzopen kat dan de volgende dag te ontwaken met een kater. Ik bedoel voor Paasviering is dan altijd nog een verzopen katje beter. Ook de bomen doen er aan mee, want aan de bomen vinden we ook katjes. Ik zou zeggen:

het is soms of dat er in Pasen iets kattigs schuilt. Het lijkt allemaal zo lief en schattig, maar er zitten bepaalde dingetjes onder die scherp zijn als de klauwtjes van een poes. En nu zal poes het niet verkeerd bedoelen en met Pasen kun je ook zeker er van zijn dat een Paasfeest het best met U bedoelt. Als U Pasen viert dan wil alles U een beetje wijding en een beetje kracht geven. Maar zoals je - met poes spelende - krabbels kunt krijgen in plaats van een ogenblik van gezelligheid, zo kun je als je Pasen misbruikt, van het Paasvieren iets krijgen dat je eigenlijk langzaam maar zeker doet wens- telen en braden in een soort rasecht Paasvuur, alleen dan met berouw en alles wat er bij hoort. En dat doen we natuurlijk geeneen van allen, dus daar hoef ik niet verder op door te gaan. Maar als U mensen ziet die dat doen, erger U er dan niet aan. Laten we verdraagzaam zijn, want zij hebben het mooiste gemist wat er in dit deel van het jaar bestaat, het werkelijke Paasvuur, het krachtige vuur dat brandt in je hart en dat tot uiting komt zoals de verhalen willen op Pinksteren. Pinksterfaest werd met Pasen geboren en het vuur van God dat ons allemaal kracht geeft, dat ons in staat stelt om zoals men dat noemt: te spreken met tongen, dat ons in staat stelt om te genezen, de handen op te leggen, het vuur dat ons in contact brengt met de oneindigheid, dat moet met Pasen in ons geboren worden, opdat we, wanneer het een rijpelijke tijd in onszelven gegloeid heeft, de kracht krijgen om ook anderen aan hun Paasbelevens te helpen. Mag ik het daarbij laten? Op het ogenblik ja, ik ben eigenlijk de invaller, hoor. Kan ik dan het woord overgeven aan mijn geachte collega, vriend en professor, die dan voor U verder een ogenblik zijn Paasbeschouwingen geeft? Goeden middag. Ja, nu is het middag.

Goeden middag vrienden,

Ja, wanneer het Paasfeest gevierd wordt dan krijgen wij een beetje eigenaardig gevoel, wanneer wij trachten daarin door te dringen. Het is allemaal zo mooi en zo aardig, maar wij kunnen er niet helemaal bij. En nu is het comische dat wij ook in de wiskunde Pasen een bewijsbaar feit achten. N.l. op het ogenblik dat wij uitgaan van het standpunt dat elke figuur 4-dimensionaal zichzelf verveelvoudigt zonder daardoor zijn werkelijke eigenschappen te verliezen, dan menen wij dat wij hier het best uitgedrukt vinden de Paasgedachte. Want, mijne vrienden, wanneer wij de herrijzenisgedachte in ons laten doorwerken, dan ontdekken wij tot onze grote verbazing dat deze Paasgedachte onszelf verveelvoudigt. Pasen dat is het feest van de herrijzenis, maar dat moeten wij niet zien als zo maar een of ander feest; dat moeten wij zien als een van de vele religieuze dagen alleen, wij moeten dat zien als de verveelvoudiging van ons eigen wezen en zijn. En dat, mijne vrienden, wil ik proberen U nu duidelijk te maken. Wanneer U viert de gedachte van Jezus' herrijzenis, dan komt U op een punt waar U gaat zeggen: zoals Hij herrezen is hoop ik ook eens te herrijzen. U projecteert daarmee Uzelf reeds in een volmaakte toekomst. Dan gaat U zeggen: maar er is een groot verschil tussen mij en Jezus; ik heb nog veel te doen voordat ik zover ben. Maar daarmee heeft U wederom een nieuwe persoonlijkheid geschapen, de persoon die U bent. Dan gaat U verder. Ik zal dat niet allemaal uitwerken, want als wij al deze mogelijkheden tezamen nemen, dan krijgen wij voor de bewuste mens het eigenaardige getal van 72 gestalten en de eenvoudige mens het getal of wel van 66 of wel van 33 gestalten. Maar wij nemen aan dat U allen streeft naar het hogere bewustzijn. Dat is duidelijk, nietwaar? Nu gaat U Pasen vieren. Uw hoogste IK is de verwerkelijking van de herrijzenis, volledig, geest en stof geworden tot een hechte eenheid die voor God treden kan. En als Uw persoonlijkheid die U nu bent, gaat U dan een lijn trekken en die projecteert U naar die persoon toe, naar die voorstelling en U gaat proberen alles wat in die persoon is, naar Uzelf toe te brengen. Wanneer wij de meer-dimensionale uitslag maken - boven drie dimensies - zien wij elk ogenblik dat de verschijningsvorm te allen tijde een lege ruimte is. Of om het anders te zeggen: U bent niet wat U denkt te zijn, maar wat U denkt te zijn is de samenvoeging van alle erkende en getrokken noodlijnen naar de mogelijkheden die in U schuilen. Wanneer U nu deze hoogste gestalte - deze hoogste mogelijkheid - eigenlijk projecteert in dat wat U denkt te zijn, dan gaat U, vrienden, Uzelf langzaam maar zeker vervullen van deze gedachte. U moet het niet zeggen: ik ga nu eens eventjes mijzelf maken tot een herrijzenisgestalte, tot een herrezen mens. Dat kan niet. We kunnen het proberen zolang en zoveel als we willen: dat gaat niet! Ook wanneer U zegt: ik wil daar niet over denken, ik probeer slechts voor mezelf op dit Paasfeest voor een kort ogenblik één te zijn met Jezus, één te zijn met deze mens die de dood, het lijden, alle krachten die donker zijn, overwonnen heeft. En dan, mijne vrienden, dan zult U ontdekken, dat U op een heel eigenaardige manier in Uzelf kracht krijgt. Dit Paasfeest kan ook voor U zijn een feest waarin het eigen Ik volledig vervuld wordt van krachten van het bovenaardse, van het bovennatuurlijke, want Jezus is slechts gegaan om ons een plaats voor te bereiden.

Dat heeft Hij immers zelf gezegd, nietwaar? En ik heb altijd gedacht in mijn leven: ach ja, die zal bedoeld hebben "Ik heb een plan voor een mooi tehuis voor vluchtelingen ontworpen en daarin zal ik jullie allemaal opnemen als het te erg wordt", maar dat is niet juist, dat heb ik nu geleerd. Hij heeft bedoeld: op het ogenblik dat U - al is het maar voor een kort ogenblik, een korte seconde - Uzelf vergeten kunt in Mij, dan geef Ik U de kracht om op de lange duur met Mij één te zijn en met Mij te staan als een herrezen mens, als een wedergeboren mens, in de juiste zin. Op dat ogenblik dat U dat even bereikt dan kunt U in Uzelve alle cosmische krachten opsparen die het bloed maar verdragen kunnen. Dat is heel veel, dat is zoveel, vrienden, dat wij kunnen zeggen: wie het Paasfeest volledig in zichzelf beleven kan, die heeft voorzich de grootste, de schoonste gave verworven, die heeft in zich - ook juist door de geestelijke instelling van alle mensen die op dit ogenblik in hun Paasgedachte het zich gemakkelijk maken om uit de sleur van het ogenblik naar de verheerlijkte gestalte van Jezus te ontvluchten - krachten gekregen die voortduren zullen tot dat mooie feest van Kerstmis, dat is de offergeboorte, de wedergeboorte van de mens, niet meer voor zichzelf alleen, maar voor God en de wereld. En, dat ik op deze dingen ben gekomen, dat is misschien een toeval geweest. Ik ben geweest zoals iedereen op de wereld; ik heb zo mijn colleges gegeven, ik heb daar alles verteld waarvan ik dacht dat het noodzakelijk was, en ik heb verder gedacht: nu ja, God zal voor ons zorgen en voor de wereld en ik maak me geen zorgen. Dat doet iedereen wel eens, nietwaar? En nu heb ik geleerd dat dit niet volmaakt kan zijn. B.v. is het niet mogelijk te herrijzen zonder dat ik mij eerst nog eens voor de mensheid heb geofferd - niet voor de wetenschap, ook niet voor de religie en niet voor de sociale en politieke problemen - maar voor ieder mens op zichzelf, voor ieder mens die mij nodig heeft, voor ieder mens die in nood zit. En wanneer ik vroeger dit grote geheim van Pasen had beleefd, dan zou het mij misschien mogelijk zijn geweest binnen een jaar datgene te doen, wat ik nu in geen honderd jaar gedaan heb, niet doen kan, omdat ik heb vergeten, eenvoudig vergeten heb om te leven, niet alleen als schepsel van God, maar met God. Dat is volgens mijn mening de werkelijke betekenis van deze dag. Geest en stof, lichaam en ziel tezamen, als eenheid, zich opbouwend en projecterend in God, daardoor God tot een bewuste vorm makend in het eigen-Ik. En wanneer U deze dag goed wilt vieren, probeer dat. Meer wil ik niet zeggen, alleen: probeert U eens of U - zichzelf één voelend met de opgestane figuur van Christus - niet deze kracht in U kunt krijgen die een mens maakt tot meer dan alleen maar een mens, die de mens maakt tot de grootste kracht van het Al, die grote kracht die niet is gelegen in de lichamelijke vorm, in de gestalte of wat men noemt de cultuur, maar slechts in een bewustzijn dat zich met zijn Schepper verenigt, tot uitdrukking gebracht in stof en geest en zich geeft aan alle dingen, aan alles wat geschapen is. En wanneer U dat doet, mijne vrienden, dan zult U werkelijk kunnen zeggen: het was een gezegende, ja, goddelijke Paasdag. Ik dank U. Goeden dag.

Goeden middag vrienden,

Het lijkt misschien een Paasparade dat ook ik nog een ogenblik het woord neem voordat we dan de laatste spreker aan het woord laten, maar we hebben allemaal iets beleefd van Pasen en we willen er allemaal graag over praten. Ieder ziet het op zijn manier: de een dramatisch, de ander als een mythisch gebeuren, misschien een derde als een stukje mythologie van een tijd die nog niet ontgroeid is aan de mythe. Zo heeft ieder zijn eigen blik daarop, zijn eigen visie en ieder voorzich probeert het uit te drukken in de termen die hem het meest vertrouwd zijn. Zo kan het zijn dat de een er misschien een beetje haast spottend over praat, de tweede zich laat gaan in religieus-mystieke gedachten, terwijl de derde probeert om, met wat hij dan noemt wiskunde, te komen als het ware tot een bewijs van de mogelijkheid van Pasen en een voorstelling van de krachten die erin verborgen liggen. Zo heeft ieder nu eenmaal zijn eigen manier van bezien en van bekijken en zo heb ik natuurlijk mijn eigen gedachten en die gedachten vind ik ook zo goed als de andere, iets wat waardevol is. Het is voor mij waardevol; ik weet niet of het voor U zo waardevol zal zijn. De waarde die het voor U heeft ligt aan Uzelf. Maar mag ik dan op mijn manier zeggen? Wanneer in Pasen de herrezen Christus wordt voorgesteld, dan voel ik mij eigenlijk - misschien klinkt het U gek - als een poes die op de eerste voorjaarsdag op een zondoorwarmd stenen paaltje is gesprongen en daar nu heerlijk - vol van genot - ligt te spinnen met bijna gesloten ogen en zo nu en dan eens even de kop omwendt als er ergens in de buurt iets beweegt. Pasen is een feest dat je kan koesteren. Het heeft misschien niet de intieme en vaak ook wat bekrompen warmte van een winters huiselijk feest, het is meer een feest van de openlucht. Ja, nu zult U misschien denken: ja maar, in onze tijd en met het weer wat wij hebben, dan komt er niet veel van. Daar heeft U

misschien gelijk in, maar toch, Pasen dat is het feest van gouden kleuren en gouden kleuren, die kun je in huis moeilijk hebben. Gouden kleuren die staan op de velden en die schemeren daar ergens tussen de bomen door, die zie je misschien in het water zelfs, die kun je overal vinden, maar binnenshuis eigenlijk niet; als het daar is, dan is het geen goud meer, dan is het verguldsel. En daarom vier ik Pasen - in mijn eigen voorstellingsvermogen natuurlijk, in mijn eigen gedachten, die ik gelukkig deel met veel anderen - op mijn manier. En als ik het zou moeten beschrijven in menselijke beelden - die natuurlijk niet helemaal juist zijn - zou ik het zo willen zeggen: we gaan uit een zekere stilte op en het is net of dat we door een machtig woud gaan, zo'n woud waarin de dikke pijnbomen staan en het dunne dennenhout een ondoordringbare wirwar maakt, waarin misschien nog wat dode bladeren van het vorige jaar liggen en het mos en de varens de eerste groene spruiten zo'n klein beetje gaan vertonen. Zo'n bos waar het donker is en bijna benauwd, waar je de wind boven je weg hoort vegen en het beneden windstil is. Waar je een enkele zonneplek ziet, maar de hemel als het ware verduisterd wordt door een netwerk van nog net kale takken en donkere dennen. Dat is zo'n beetje het woud van onze eigen gedachten. We moeten altijd eerst even onszelf overwinnen voordat we daar uit kunnen komen. En zo goed als een mens zich in een dergelijk woud dóór moet worstelen, zo moeten wij dat ook, vooral omdat ons woud niet beperkt is; het is niet alleen een noordelijk oerwoud, het is niet alleen een tropisch oerwoud, maar het draagt alle dingen in zich. En dan komen we soms op een plek en zien we allerhand lianen en dan zitten er tegen de bomen van die fantastisch mooie vormen en er hangt een vreemde zoete geur in de lucht en dan zouden we daar willen blijven en dan zouden we ons laten bedwelmen door de giftigheid van herinneringen en gedachten, die eigenlijk niet meer bij ons passen. En dan kost het een zekere kracht om daar voorbij te gaan, maar met Pasen proberen we dat; dan worstelen we met alle macht om dat te doen. En dan, heeft U het wel eens gedaan, uit een lange boswandeling ineens gestaan zo aan de rand? Stelt U het zich maar voor zoals in Uw eigen land. Zo'n stelletje bomen die steeds lichter worden en waartussen je zo langzamerhand de hemel nu duidelijk gaat zien. Het is alsof ze ingelijst is door wat pilaren van levend hout. En dan brokkelt die bosgrond wat af en ze valt op een gegeven ogenblik haast weg in een witte zandige vlakke, die een eindje verder misschien een klein waterplasje draagt en waarachter het groenende veld ligt. Dan sta ja daar en dan sta je ineens tegenover de zon. Ze slaat als het ware op je neer en ze verdooft je een ogenblik. Het is net of dat je in een andere wereld bent gekomen. En dan, ja, dan gebeuren er dingen die bij U wel bestaan, maar die U meestal niet ziet. Voor U is het hoogstens een zwart puntje in de lucht en een paar tonen van een leeuwerik die wat vroeg al, toch werkelijk vertelt dat nu de zon is gekomen, dat het leven terugkeert en dat het vreugde, zomer wordt. Bij ons is het een warmende zuil waarin miljoenen verschillende teinten en kleuren door elkaar gemengd zijn in een onvoorstelbare en haast kaleidoscopisch aandoende schone wisseling van effecten. En die zuil die rijst als het ware dan wanneer we - gewend aan de zon - met onze gedachten verder gaan, wanneer het licht ons doordringt en wanneer we onszelf een beetje prijsgeven. En dan klinkt het voor U misschien weer wat vreemd, maar dan is het net ofdat we gaan zingen. U zoudt zich voor kunnen stellen een plechtige gedragen koraal met meerstemmige akkoorden, maar altoos harmonieus. En dan, ja, dan gaat die wolk als het ware langzaam waaiëren, waaiëren totdat de hele hemel is één spel van schitterende kleuren en daartussendoor daar piékt aldoor weer naar ons toe dat zonnige goud van het werkelijke licht. En dan is de wereld geworden, is het zijn geworden tot één droom van vrede en geluk. En in die wereld worden we stil, en als we stil zijn, ja, dan spreekt er eigenlijk niemand, maar de stilte zelf spreekt. Dan is het ofdat er vreemde krachten aan alle kanten op ons toestromen en ons steeds voller maken met een geluk, totdat je het haast niet meer dragen kunt, totdat je, wanneer er nog een druppel bij zou komen, zou moeten barsten van geluk, niet meer zou kunnen zijn. Ja, en dan gaat het voorbij en dan komen de kruipplanten van eigen gedachten en ze woekeren een beetje rond onze voeten en dan vervaagt de kleur en dan gaan we weer terug in het oerwoud van ons eigen wezen. Want we zijn nog niet rijp er voor, we hebben de moed nog niet om te ver buiten onszelf te gaan, te ver te treden vanaf dat geheiligde en besloten iets dat is onze eigen persoonlijkheid. En daarom geloof ik, wanneer ik Pasen moet beschrijven - Pasen is de herrijzenis - niet van de persoonlijkheid maar van het oorspronkelijke wezen, Pasen is het ogenblik van éénzijn met God. Dat is voor mij herrijzenis. Dat lijkt mij te zijn de sublimatie van alle zijn, de voltooiing van alle denken. En wanneer die gedachten komen, dan is het ofdat we eigenlijk teruggetrokken worden binnen de perken van ons eigen wezen. En zoals alle anderen op hun manier geloven in herrijzenis - in een bevrijding - zo geloof ik dat er een ogenblik zal kunnen komen waarop ik buiten mijzelve tredende en achter mij latende al datgene wat ik uiteindelijk mijzelve gemaakt heb, gereinigd door dat licht zal wandelen en verdergaan en verdergaan, totdat ik onder die wonderlijke hemel die zuil bereik. Ja, misschien zal ik dan

zijn een kleur, een kleur die opgaat in het geheel, steeds weer andere aspecten vertoont, maar deel van het geheel, één vreugde en schoonheid voor een ieder die het maar aanschouwt. Zo stel ik mij de herrijzenis, het Paasfeest voor wanneer het voor mij gekomen is. Maar hoe we er ook over denken, het komt voor ons allemaal. Hoe vreemd de weg die er naartoe voert, hoe duister het oerwoud van gedachten en daden en omstandigheden ook is, er komt altijd een ogenblik dat wij kunnen zeggen: ja, hier ben ik thuis; hier sta ik aan de rand van het bos en voordat iets mij terugtrekt in die warwinkel die ik mezelf heb geschapen, zal ik gaan, licht van voet en snel, op in de wonderlijke oneindigheid die is de glorie van God.

U vindt het toch niet erg dat ik U ook deze gedachte heb voorgelegd, nietwaar?

x Wij stellen het zeer op prijs. Wij danken U.

- En dan ga ik natuurlijk aan de laatste spreker het woord overdragen want, hoe kan het anders, nietwaar, zonder het schone woord zou een bijeenkomst als deze niet volledig zijn, geloof ik.

Goeden middag.

Goeden middag vrienden,

HET SCHONE WOORD, met deze maal voor U de vrijheid van keuze ten aanzien van onderwerp en behandeling.

Leiding. Mag ik aan onze gastheer of Mevrouw deze eer geven?

x We hadden graag een poëtische uiteenzetting gehad over zes woorden die uit de kring gekozen worden.

- Door ons gekozen of door Uw vrienden gekozen?

x Ik zou zeggen door de geestelijke vrienden. Deze hebben de eer van de ochtend.

- Dan zou ik als these willen stellen: FEEST - LICHT - OPSTANDING - KRACHT - BEVRIJDING - EENWORDING.

Heeft dat Uw goedkeuring?

x Ja.

De zon rijst.

Nog aarzelt in den West de nacht,

Maar met kracht

Wijzen de zonnestrallen haar terug

Binnen de paden

Van het Rijk der duisternis.

Aarzelend zweeft het ontwakend leven

Op fladderende wieken over de dreven

En doet waken plant en dier en mens.

Het leven is gekeerd en heeft de grens

Der horizont weer overschreden

En geeft de nieuwe kracht

In nu geruste leden.

Strijdvaardig treedt het heir naar voor

En vroege rust en dauwdoorglinsterd zwijgen

Gaat dra in werk en dag

En spel en jacht teloor.

En ergens op de achtergrond

Daar zingt 't onzichtbaar koor

De kleine gevederde wijzen.

Want wijs zijn zij

Die vliegend op vlerken zo snel

Daar flitsen en spelen het hemelse spel

Van het leven

Tussen hemel en aard'

Die door de wind nu hin en dan her worden gedreven.

En altijd maar weer wordt er kracht vergaard

En vreugde, vreugde gegeven in parelende zang.

Zolang wacht mijn ziele ook op de zon
Eens was er duisternis
En toen begon 't te dagen.
Ik zag in het schingeweld
Van duistere wolken die jagend
Voortsnellen naar den einder een ogenblik staan
Een teken, een kruis,
En vandaaruit is het lichten gegaan
Dat de bode was voor het naderende dagen.
Maar weer is verbleekt de spiegelende schijn
En het is duister geworden.
Ergens veraf loeien koeien alsof ze morden
Tegen de nacht die zo lang is.
Dromerig en wazig omneveld staan ze
Als vreemde schimmen te staren.
Ach, kom toch, o zonnekracht,
Kom toch, o heerlijkheid
Die is het leven.
Mijd niet langer mij;
Stel mij in Uw doorlichte dreven
Opdat ik gaan kan,
Gaan, daar waar het lot mij voert
Totdat het goddelijk licht mij eens beroert
En mij beloont, door aan mijn streven
De vervulling, de herrijzenis te geven.
Mijn gedachten, zij roepen naar de zon,
Maar in het duister dat nog heerst
Gaat door de aarde sidderend beven.
Een ogenblik lijkt het mij als beefde slechts ik,
Maar toch, ik ben rustig gebleven.
En dan, dan golft het aan,
Het geweld en de wind komt met loeiende vlagen,
Schijnt op het laatste ogenblik
Voor de zon komt te willen vagen
De nevelen uit het zijn.
Ik wacht, ik wacht in eenzaamheid,
Ik verbeid de zon.
En dan, met een palet van duizenden kleuren,
Schildert de zon haar komst.
In een rode gloed wil zij verscheuren
De duisternis, en de afgrond overwinnen.
Nu is er geen bezinnen meer,
't Ontwaken is gekomen
En al staan nog een ogenblik,
Spiegelende zich in het water,
De wilgen te dromen;
Al is het nog een ogenblik stilte alom,
'k Moet gaan, 'k moet gaan nieuwe wegen
De stem spreekt in mij

Die, zolang reeds, stom was, in mij heeft gezwogen.
En dan klinkt er het machtwoord, de laatste maal:
Ga, en leef, jij mens, betaal
Dat alles wat ik je heb gegeven
Mens, weet waarom je moet leven,
Weet wie je bent, weet waar je gaat;
En wanneer de zon opnieuw je verlaat,
Dan zul je stijgen in het azuren blauw
En volgen haar, wanneer je trouw
Je wegen bent gegaan
Zoals Ik ze je voorschrijf.
Dan heb je vervuld het aardse bestaan,
Dan komt een einde aan de waan
Van zelf zijn belangrijkheid,
Dan breekt aan de werkelijke eeuwigheid;
Dan wordt je wakker geschud uit de droom van de geest,
Dan ga je, vereend met de stof, onbevreesd
Tot aan de grenzen.
En de grenzen, o mens, is Mijn werkelijke zijn.
Daar zul je herrijzen in nieuwe kracht
En Ik zal je stellen, beladen met macht
En met heerlijkheid.
Voor anderen in duisternis als een zon
En het spel zal herbeginnen
Zoals het vóór jou begon.
Maar in een wijs bezinnen
Zul je weten hoe te leiden
De mensen, zul je hen 't vermijden
Leren van duisternis en dood,
Zodat ook zij herrijzen. Groot
Zult ge zijn, o mens,
Wanneer ge zetelt naast Mijn troon
En heel de Schepping zal U
Als Mijn erve prijzen.

Ik dank U voor Uw aandacht en ik wens U allen nog zeer genoegelijke en vooral zeer zegenrijke Paasdagen. God zij met U.

Van de band overgenomen	
en g e s t e n c i l d	
d o o r	
Type- en Copieerinrichting	
J. R i e n t j e s	
HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN	
Telefoon	: 55 41 62